

ROCZNIK PIĘTNASTY

1919 — 1934.

SPRAWOZDANIE

CHRZEŚCJAŃSKIEGO STOWARZYSZENIA SPÓŁDZIELCZEGO

„ZJEDNOCZENIE“

w Białymstoku

za 1933 rok.

Zarząd Zjednoczenia podaje do wiadomości W.P. Członków.

ze w niedzielę dnia 25 lutego b. r. o godz. 1-ej po południu odbędzie się w Szkole Powszechnej № 1 przy ulicy Żwirki i Wigury — dawniej ulica Pałacowa № 2.
(Wejście od ulicy Ogrodowej).

WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW

PORZĄDEK OBRAD:

1. Zagajenie.
2. Odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania.
3. Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej, Wydziału Rewizyjnego i odczytanie protokołu lustratora.
4. Zatwierdzenie bilansu.
5. Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na rok 1934.
6. Wybór członków Rady Nadzorczej i Zarządu na miejsce ustępujących.
7. Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek.
8. Plan pracy oświatowej i organizacyjnej.
9. Sprawa sprzedaży towarów w sklepach „Zjednoczenia“ za gotówkę nieczłonkom.
10. Wolne wnioski.

Oddzielne zaproszenia nie będą rozsyłane.

Zebranie na mocy § 25 statutu uważa się za prawomocne bez względu na liczbę przybyłych członków.

Białystok, w lutym 1934 roku.

ZARZĄD.

UWA GA: Sprawozdanie, bilans i księgi buchalteryjne są do przejrzania pp. Udziałowcom w biurze Stowarzyszenia od godz. 9 rano do 1 po poł. i od godz. 4 po poł. do 6-ej po poł.

Kupujcie tylko we własnych sklepach „Zjednoczenia“!

Władze i pracownicy „Zjednoczenia” w 1920 roku.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA
im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku

FJW0280332

Momentem rozstrzygającym o naszym powodzeniu i dobrobycie będzie moment silnej woli. Należy skończyć wreszcie z wiecznym utyskiwaniem, że wszystkiemu winien kryzys.

prof. Stanisław Wojciechowski.

Członkowie!

Minęło już piętnaście lat działalności naszej spółdzielni „Zjednoczenie“. Przed piętnastu laty w 1919 r. grono ludzi, odczuwających konieczność w odrodzonej i wolnej Ojczyźnie wyzwolenia się gospodarczego, postanowiło założyć własną spółdzielnię spożywców. Zrozumienie dla wytkniętego przez „Zjednoczenie“ celu było duże i z każdym rokiem potężniało. Początki były trudne, lecz wytrwałość i wiara przezwycięzały wszystko. „Zjednoczenie“ sprostало swemu zadaniu, jednocząc chrześcijańskie społeczeństwo pod sztandar spółdzielczy, przejmując inne słabsze spółdzielnie.

190442

I oto po piętnastu latach wspólnej, spółdzielczej pracy obecnie „Zjednoczenie” posiada dużą, własną mechaniczną piekarnię, magazyn rozdzielczy i 20 sklepów, a z dniem 1 lutego b.r. uruchomiło własną masarnię.

Jest to poważny dorobek społeczno-gospodarczy, który winien wiarą i otuchą w lepszą przyszłość napawać wiernych, stale kupujących członków oraz winien być dobrą zachętą dla zapisywania się nowych członków. Dodatkowo wyniki ostatnich lat powodują stopniowe powiększanie się liczby członków. Ambicją zorganizowanych, czynnych członków „Zjednoczenia” winno być, aby jak najszybciej liczbę członków przynajmniej podwoić. Dobrym przykładem zakupywania tylko w „Zjednoczeniu” i odrobiną dobrej woli da się to łatwo przeprowadzić. Trzeba tylko chcieć!

Fundamenty finansowe „Zjednoczenie” stale wzmacnia, a działalność gospodarczą powiększa i rozszerza. Zakupy i nadal czynione są tylko za gotówkę, należy również stanowczo skasować pozostałe w sklepach kredyty i towary sprzedawać wszystkim tylko za gotówkę zgodnie z przyjętymi zasadami spółdzielczymi i demokratycznymi.

Przyjemnie się składa, że „Zjednoczenie” za rok sprawozdawczy wypłaci swoim członkom zwiększoną dywidendę w formie 1½% od doko-

Pracownicy „Zjednoczenia” w 1929 roku.

nanych zakupów i 5% od udziałów, co również powinno zachęcić niezadowolonych do zapisania się do „Zjednoczenia”.

Wiele jeszcze pozostaje pracy i wiele dobrych zamierzeń do wykonania, aby „Zjednoczenie” mogło na terenie naszego miasta decydująco i pożytecznie wywierać wpływ na otaczające życie gospodarcze, a jest to całkowicie możliwe przez zgodne, wytrwałe i wspólne wysiłki członków nad dalszym umacnianiem i rozwojem naszej spółdzielni.

Niech żyje „Zjednoczenie”! Niech żyje spółdzielczość!

STAN ORGANIZACYJNY.

WŁADZE SPÓLDZIELNI.

RADA NADZORCZA po uzupełniających wyborach w marcu 1933 roku składa się: Ks. Kan. Aleksander Chodyko — Prezes, Mec. Władysław Olszyński — viceprezes, Aleksander Topolewski — sekretarz, członek honorowy Rady — założyciel Ks. Antoni Zalewski, członkowie Rady: Inż. Stanisław Michałowski — Starosta Powiatowy, Dyr. Witold Antonowicz, Dr. Szczęśny Wróblewski, prof. Konstanty Kosiński, Antoni Rutkowski, Stefan Sobolewski, inż. Antoni Choroszuca, Bolesław Huppertc, Wincenty Januszko i Paweł Korol. Rada Nadzorcza podzieliła swoje czynności na 3 wydziały. Rada odbyła w roku sprawozdawczym 9 posiedzeń.

I Wydział Rewizyjny, w skład którego wchodzi: Ks. Antoni Zalewski, Aleksander Topolewski, Stefan Sobolewski i Antoni Rutkowski. Wydział Rewizyjny Rady odbył w ciągu roku 8 posiedzeń.

II Wydział Gospodarczy, w skład którego wchodzi: inż. Antoni Choroszuca, dr. Szczęśny Wróblewski, Bolesław Huppertc i Wincenty Januszko. Odbyto w ciągu roku 9 posiedzeń, na których badano wykonanie remontów, otwieranie nowych sklepów, wysokość opłat komornego, oraz badano czystość i porządek w sklepach i piekarni.

III Wydział Społeczno-Wychowawczy składa się: prof. Konstanty Kosiński, Mec. Władysław Olszyński, Dyr. Witold Antonowicz, Ks. Antoni Zalewski, Sekretarka Apolonja Srzedzińska. Odbyto 5 zebrań.

ZARZĄD stanowili: Stanisław Parfjanowicz, Bronisław Karwat, Aleksander Danilczuk. Zebrania Zarządu odbywają się dwa razy w tygodniu co wtorek i piątek. Zarząd odbył 77 protokołowanych posiedzeń.

CZŁONKOWIE.

Ilość członków zapisanych do Spółdzielni w ciągu roku sprawozdawczego uległa niewielkim zmianom; i tak:

Liczba członków na 1 stycznia 1953 r. wynosiła	1.571 osób
W ciągu roku zapisało się	58 „
	<hr/>
	razem 1629 osób
Wykreślono z powodu dobrowolnego wystąpienia	56 „
Pozostaje na 1 stycznia 1954 roku	<hr/>
	1.573 osób.

Liczba czynnych, świadomych, stale kupujących członków — to właściwy i trwały fundament dla naszej Spółdzielni. W liczbie obecnych 1573 członków są w dalszym ciągu nieczynni, gdyż z liczby tej w roku sprawozdawczym kupowało i kontrolowało swe zakupy, p/g posiadających dotychczas kart kontroli zakupów, zaledwie 618 członków na ogólną sumę zł. 599.770.— Widać z tego, że nie wszyscy członkowie interesują się naszą spółdzielnią, pomimo, iż posiadają w niej swoje udziały. Członkowie niekontrolujący swoich zakupów tracą zwroty od zakupów, we własnym więc interesie należy ściśle kontrolować zakupy.

PRACOWNICY. „Zjednoczenie” w końcu roku zatrudniało 78 pracowników, w tem 32 kobiety, a mianowicie:

w sklepach	49 osób
„ magazynie	4 „
„ piekarni mechanicznej	17 „
„ taborze	4 „
„ biurze	4 „
	<hr/>
Razem	78 „

Pracownicy w większości otrzymują wynagrodzenie procentowo od obrotów. Ponieważ z powodu ciągłego kryzysu obroty maleją, więc i wynagrodzenie przez to zmniejsza się. W sklepach, gdzie obroty są niewielkie, a także w nowootwartych — wynagrodzenie jest stałe. Na barkach pracowników w czasie kryzysowym leży ciężka praca, gdyż zwykle w takich czasach klientela jest więcej wymagająca i zdenerwowana z powodu niedostatku i wszystko to odbija się na pracownikach.

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.

W okresie sprawozdawczym „Zjednoczenie” prowadziło: 19 sklepów spożywczych, 1 sklep cukierniczy, magazyn rozdzielczy, dział sprzedaży opału oraz mechaniczną piekarnię. W roku 1953 otworzono: sklep Nr. 17 przy ul. Szosa Żółtkowska Nr. 42; sklep Nr. 18 przy ul. Mazowieckiej Nr. 45; sklep Nr. 19 przy ul. Skorupskiej Nr. 22 i sklep Nr. 20 przy ulicy Piasta Nr. 84.

Sprzedano w ciągu roku w 19 sklepach i magazynie	za zł. 1.356.132 04
Zwroty, bonifikaty i storna	„ „ 14.812.92
W dniu 31 grudnia 1953 r. pozostało towarów po cenie kosztu	„ „ 80.271.— <u>Zł. 1.451.215.96</u>
W dniu 1 stycznia 1953 r. było towarów po cenie kosztu	„ „ 84 515.07
W ciągu roku kupiono towarów	„ „ 1.210.252 65
Koszty sprowadzenia i rozwózki	„ „ 12.485.41
„ opakowania (oprócz torebek)	„ „ 7.091.25 <u>Zł. 1 314.344.56</u>
Nadwyżka na towarach wynosi (10,09% od obrotu)	Zł. 136.871.60

Wartość towaru do bilansu przyjęto po potrąceniu 20% od cen sprzedażnych w sklepach i 22% w magazynie.

Przeciętna kalkulacja na towarach w roku sprawozdawczym wynosi 10.75% w stosunku do cen sprzedażnych. Kalkulację taką udało się utrzymać dzięki zakupom towarów wyłącznie za gotówkę.

Na opakowanie poza torebkami wydano dość dużą sumę, bo złotych 7091 gr. 25, która to suma przy zrozumieniu kupujących powinna być zmniejszona.

Sklepy w ciągu roku były ściśle kontrolowane. We wszystkich sklepach w ciągu roku przeprowadzono 80 spisów towarów, w tym zapowiedzianych 46 i niezapowiedzianych 34. Obliczenia sklepów uskuteczniła się co miesiąc w/g księgi kontroli sklepów. Tak prowadzona kontrola pozwala na usuwanie wszelkich niedomagań i usterek.

Zmniejszenie obrotu nastąpiło wskutek zniżki cen towarów, a także zubożenia mieszkańców naszego miasta, zwłaszcza pracowników fabrycznych z powodu bezrobocia, co uwydatnia się w porównaniu obrotów z rokiem 1952 w sklepach znajdujących się w dzielnicach robotniczych.

Kredyty w sklepach na 1 stycznia 1954 roku wynoszą zł. 7994.91. **Zupełne** skasowanie kredytów w roku sprawozdawczym okazało się jeszcze niewykonalnym, lecz jest nadzieja, że nareszcie pp. Członkowie przekonają się, że kredyt jest bardziej szkodliwy temu, co bierze na kredyt. Przy zakupie towarów, zwłaszcza spożywczych na kredyt, budżet domowy nie może być zrównoważony i zawsze rozchód przekracza przychód, we własnym więc interesie leży, ażeby kupować tylko za gotówkę. Kupując za gotówkę, nabywa się tylko rzeczy niezbędne. Inaczej jest z kredytem, gdyż często kupi się rzecz, bez której można się obejść. Dla tego to prywatne sklepy chętnie służą kredytem, wiedząc dobrze o tem, że tem samym powiększają swoje obroty, a co zatem idzie i zyski.

Ogólny wynik w/g księgi kontroli sklepów wykazuje:

Przy spisie dn. 31 grudnia 1952 r. było w sklepach i magazynie towarów po cenie sprzedażnej za	Zł. 99.429.76	
W roku 1953 wstawiono towarów	„ 1.377.984.12	
Zwyżki cen stanowiły	„ 6.110.37	Zł. 1.483.524.25
Z targów w 1953 wpłynęło do kasy	„ 1.356.132.04	
Zniżki cen, odpisy, zwroty i rabaty udzielone wynosiły	„ 27.937.84	Zł. 1.384.069.88
Pozostało p/g spisu w magazynie	„ 52.486.44	
„ „ „ w sklepach	„ 49.165.08	Zł. 101 651.52

ŹRÓDŁA NABYCIA.

Własna piekarnia i ciastkarnia dostarczyły pieczywa i ciastek za	Zł. 151.369.87
Nabyto ze Związku „Społem” za	„ 735.161.71
„ z organizacji spółdzielczych za	„ 63.366.98
„ od prywatnych dostawców za	„ 260 354.07
Razem za	Zł. 1.210.252.65

WYDZIAŁ ROLNICZO-HANDLOWY zapoczątkowany z dniem 1 października 1952 r. został zlikwidowany z dniem 1 marca 1953 roku, niestety jednak ze stratą Zł. 464 gr. 36.

W okresie do 28.II.1933 sprzedano zboża za	Zł. 46.115.16	
Zwroty wynosiły	„ 700.—	Zł. 46.815.16
1 stycznia 1933 r. było zboża za	Zł. 4.775.32	
W okresie do 28.II.33 kupiono zboża za	„ 38.050.96	
Koszty prowadzenia działu	„ 4.243 53	
Storna	„ 209.71	Zł. 47.279.52
Strata		Zł. 464.36

DZIAŁ SPRZEDAŻY OPAŁU prowadzony ogólnie i w bardzo skromnym zakresie dał następujące wyniki:

Sprzedano węgla w ciągu roku 1933 za	Zł. 15.462.70
Kupiono	„ 14.447.40
Nadwyżka wynosi	Zł. 1.015.30

Sprzedaż węgla odbywa się przeważnie za gotówkę.

SKLEP Nr. 16 CUKIERNICZY

W roku sprawozdawczym sprzedano ciastek i słodczy za	Zł. 18.899.—
Zwroty do piekarni i magazynu wynosiły	„ 650.10
W dniu 31 grudnia 1933 r. pozostało po cenie zakupu	„ 600.—
W dniu 1 stycznia 1933 było za	Zł. 458.—
Kupiono i otrzymano z piekarni i ciastkarni za	„ 16.559.51
Koszty prowadzenia sklepu	„ 2.256.80
Nadwyżka	Zł. 854.79

KONTROLA TABORU.

SAMOCHÓD

W ciągu roku sprawozdawczego wykonano prac przy rozwoju towarów do sklepów i magazynu za	Zł. 3.681.65
Za rozwójkę pieczywa od piekarni otrzymano	„ 5.283.80
Za wynajęcie samochodu różnym wpłynęło	„ 1.261.22
Pozostawało benzyny w dn. 31 grudnia 1933 r.—ltr. 1005 à zł. 0.56	„ 562.80
do przeniesienia	Zł. 10.789.47

	Z przeniesienia	Zł. 10.789.47
Kupiono benzyny w r. 1933 i tr. 5730 za	Zł. 3.317.—	
Kupiono smarów za	„ 250.90	
Remont samochodu i drobne części wyniosły	„ 2.072.26	
Podatek i asekuracja samochodu	„ 503.87	
Pensje szofera i 2 robotników	„ 4.665.44	Zł. 10.789.47

Ogółem w roku sprawozdawczym przebyto klm. 18.029.—
Zużyto benzyny ogółem ltr. 4725 — na 100 klm. przypada 26,2 ltr. benzyny

Przeciętny koszt przebycia 1 klm. wyniósł Zł. 0.59,6

K O Ń

W ciągu roku sprawozdawczego wykonano prac dla sklepów i magazynu za	Zł. 391.10
W ciągu roku sprawozdawczego wykonano prac dla piekarni za	„ 924.09
W ciągu roku sprawozdawczego wykonano prac dla ciastkarni za	„ 888.—
Otrzymano za sprzedany nawóz	„ 18.—
Pozostawało w dniu 31 grudnia 1933 roku paszy—1866 klg. owsa	„ 186.60
Kupiono paszy: koniczyny, siana, owsa i siewki za	Zł. 940.75
Na remont wozu i uprząży wydano	„ 124.57
Na kucie konia wydano	„ 102.47
Pensja furmana	„ 1.240.—
	Zł. 2.407.79

Koszt utrzymania konia dziennie wynosi przeciętnie Zł. 8.58 gr.

Bądźcie przezorni i oszczędzajcie, a uciulane grosze składajcie we własnej organizacji — w Kasie Oszczędności „ZJEDNOCZENIA“!

Każdy członek winien mieć książeczkę oszczędnościową „ZJEDNOCZENIA“!

Powodzenie zakładów wytwórczych, będących w posiadaniu zorganizowanych spożywców ujawniło nową radosną nowinę: oto przez organizację sił spożywczych można dojść do organizacji sił wytwórczych, usuwać kryzysy, brak pracy, zapewnić normalne warunki pracy.

prof. Stanisław Wojciechowski.

PIEKARNIA.

Piekarnia zakończyła pięcioletni okres działalności. Mechaniczna Piekarnia „Zjednoczenia” wybudowana i uruchomiona była w 1929 r. w okresie dobrej konjunktury i wysokich cen. Rentowność piekarni zapewniona była już przy produkcji 2.000 kg. pieczywa dziennie. Spółdzielnia, posiadając wtedy tylko 12 własnych sklepów, zmuszona była poza nimi i instytucjami dostarczać pieczywo i do sklepów prywatnych. Nadszedł okres ciężkiego kryzysu i prywatni odbiorcy przestali regularnie płacić, a wielu z nich zarwało spółdzielnię, stąd więc nauka, że spółdzielcza piekarnia winna opierać swą produkcję na sprzedaży pieczywa przeważnie we własnych sklepach. Obecnie „Zjednoczenie” sprzedaje pieczywo w 20-u własnych sklepach. Zarząd „Zjednoczenia” zabiegał, aby jakość pieczywa była dobra, jednak w I-szym półroczu sprawozdawczym trudne to było do wykonania, gdyż mąka z wiadomych powodów pochodziła z porośniętego zboża. W okresie sprawozdawczym zaszły duże zmiany piekarzy, tego bowiem wymagały zmienione warunki ogólne. Rabat dla własnych sklepów powiększono z 8% na 10%.

W ciągu roku sprawozdawczego wypieczono:

chleba pyłowego	191.576 Kg.	na który zużyto	145.262 Kg. mąki, osiągając	51,9% przypieku
„ sitkowego	109.101	„ „ „ „	82.638	„ „ „ 52 „
„ razowego	358.995	„ „ „ „	250.697	„ „ „ 45,2 „
„ naleczowskiego	26.984	„ „ „ „	21.602	„ „ „ 24,9 „
„ pszennego i bułek	105.585	„ „ „ „	85.519	„ „ „ 26,5 „
„ pszennego gryskowego	4.480	„ „ „ „	3.699	„ „ „ 21,1 „
„ pszennego razowego	4.268	„ „ „ „	3.022	„ „ „ 41,2 „
chleba razem wypieczono	800.787 kg.	przy użyciu	590.259 kg. mąki, przeciętnie	35,6% przypieku
oraz chleba sitkowego dla bezrobotnych	136.544	„ „ „ „	103.442	„ „ „ 32% „
Ogółem wypieczono	937.331 kg.	przy użyciu	693.681 kg. mąki, przeciętnie	35,1% przypieku

Zestawienie wartościowo za cały rok wykazuje:

Wysłano pieczywa do własnych sklepów po odliczeniu 10% rabatu	za	Zł.	148.727.24
Wysłano pieczywa do zakładów miejskich i innych odbiorców	„ „		101.753.51
Wydano pracownikom	„ „		2.786.66
Razem uzyskano za pieczywo	Zł.		253.267.41
Za sprzedane worki i zmiotki	„		5.717.95
Za wypiek pieczywa dla bezrobotnych	„		6.431.75
Za komorne sklepu Nr. 11	„		360.—
Inne drobne wpływy	„		1.979.10
Pozostało mąki i dodatków na 31 grudnia 1933 r.	„	11.147.05	Zł. 276.903.26
Z poprzedniego roku pozostało towarów za	„	13.081.68	
W roku 1933 zakupiono mąki	„ „	161.716.47	
„ „ „ „ dodatków	„ „	17.329.47	
Zwroty ze sklepów wynosiły	„ „	1.674.26	Zł. 193.801.88
Nadwyżka B-tto (32% do obrotu)			Zł. 83.101.38

Z kosztów produkcji wynoszących 32,20% do obrotu wydatkowano na:

Opał	Zł.	8.454.20
Światło	„	828.46
Sitę	„	712.75
Robociznę	„	25.512.28
Administrację	„	6.679.15
Świadczenia społeczne	„	4.482.22
Patent	„	360.—
Podatki	„	970.44
Asekurację	„	199.16
Procenty	„	8.800.98
Składkę lustracyjną	„	240.—
Ekspedycję i rozw. pieczywa	„	9.977.42
Remonty	„	1.674.09
Drobne sprzęty	„	481.79
Pranie i sprzątanie	„	881.37
Druki i mat. piśmienne	„	940.57
Telefon	„	304.30

Do przeniesienia Zł. 71.499.16

	Z przeniesienia	Zł.	71.499.16
Inne	"	"	1.775.37
Amortyzacja ruchomości 10% zł. 1920			
"	nieruch.	4% "	6995.20 8.615.20 81.889.73
Nadwyżka netto (0,47% do obrotu)			<u>Zł. 1.211.65</u>

Porównanie z poprzednim rokiem wykazuje:

Ilościowo produkcja pieczywa spadła	o	122.638 kg.	= o 13,27%
Wartościowo " " "	o	Zł. 86.636.90	= o 25,5%
Wypieczono: chleba pyłowego		25,93%	
" sitkowego		13,60%	
" razowego		44,83%	
" nałęczowskiego		3,37%	
" pszennego i bułek		13,17%	
" " gryski		0,56%	
" pszenno-razowego		0,54%	
		<u>100%</u>	

Spadek ilościowy pieczywa tłumaczyć należy zmniejszeniem odbiorców prywatnych, a spadek wartościowy zmniejszeniem się ilości, jak również i niższymi cenami.

Następuje powiększanie się wypieku ciemniejszych, tańszych gatunków pieczywa, co ujemnie odbija się na rentowności, a spowodowane jest dalszym zubożeniem spożywców.

Na pomyślne wyniki działalności piekarni zamknięte czystą nadwyżką Zł. 1.211.65 poważnie wpłynęły:

1) wydatna obniżka stopy procentowej z 9% na $4\frac{3}{4}\%$ przez Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie od pożyczki inwestycyjno-piekarnianej dzięki skutecznej interwencji W. Pana Wojewody Zyndram-Kościałkowskiego i Związku „Społem”;

2) zmiana ustalania cen na pieczywo zamiast urzędowego przez Starostwo Grodzkie na ustalanie cen przez cech piekarski.

W wyniku przeprowadzonej w dniu 19 i 20 września 1933 r. przez instruktora p. T. Woynowskiego ze Związku „Społem” lustracji zalecono do zrealizowania:

1) utrzymanie piekarni w ramach opracowanego budżetu i na poziomie rentowności;

2) czuwanie nad oszczędnym zużyciem opału i dodatków;

3) zaopatrzenie piekarni w niezbędne dzieże i dźwig mechaniczny;
4) przystosowanie obecnego lokalu piekarni w przyszłości, o ile na to środki pozwolą, do potrzeb wzrastającej produkcji, a w czasie najbliższym zaprowadzenie odpowiedniej wentylacji.

Ciastkarnia wykazuje za rok sprawozdawczy czystej nadwyżki Zł. 1.159.23 w/g następującego zestawienia:

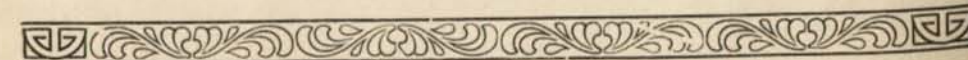
Wydano ciastek do własnych sklepów po potrąceniu 15% rabatu	Za	Zł.	15.934.60
Wydano ciastek różnym odbiorcom	"	"	2.989.10
	Razem za	Zł.	18.923.70
	Skonta i prowizje	"	11.98
Pozostało w dniu 31 grudnia 1933 r. surowców	"	"	651.98
		Zł.	19.587.66
Pozostawało z poprzedniego roku oraz zakupiono	za	Zł.	13.482.72
		Zł.	6.104.94
nadwyżka brutto 32.2% do obrotu		Zł.	4.945.71
koszty produkcji stanowiły 26.1% "	"	"	
		Zł.	<u>1.159.23</u>
			Czysta nadwyżka stanowi

Z powodu przedłużającego się kryzysu i ogólnego zubożenia obrotu ciastkami są minimalne, nie mniej jednak ciastka „Zjednoczenia” zyskują sobie uznanie, jako dobre i smaczne.

Pamiętajcie, iż posiadacie własną mechaniczną piekarnię, dostarczającą chleba powszedniego, jakość którego nie ulega żadnej wątpliwości!

Pamiętajcie, że każdy bochenek chleba kupiony poza spółdzielnią, to krzywda Waszego „ZJEDNOCZENIA”!

Siła spółdzielni, tak samo, jak siła narodu,
wynika z dzielności członków, powszechnego
uczucia powinności, zaostrożania obowiązków,
uzgadniania swojego postępowania z dobrem ogółu.
Prof. Stanisław Wojciechowski.

SPRAWOZDANIE

Wydziału Społeczno-Wychowawczego „Zjednoczenia“ za 1933 rok.

Wydział Społeczno-Wychowawczy „Zjednoczenia“ w roku 1933 odbył 5 posiedzeń. Zebrań komitetów sklepowych odbyło się 12.

Obchód „Dnia Spółdzielczości“ odbył się w dniu 11 czerwca 1933 roku bardzo uroczysto: o godz. 9-ej w intencji „Zjednoczenia“ zostało odprawione nabożeństwo w kościele Farnym, a o godz. 4-ej po południu w sali „Ogniska Kolejowego“ przez pracowników „Zjednoczenia“ została odegrana sztuka „Gwiazda Syberji“ przy udziale 500 osób. W przerwach przygrywała orkiestra i wygłaszane były okolicznościowe deklamacje.

W dniu 13 czerwca ub. r. p. Karwat wygłosił przez rozgłośnię M. U. P. w ogrodzie miejskim odczyt o spółdzielczości.

Koszty urządzenia „Dnia Spółdzielczości“ wynosiły brutto Zł. 248,05, a po odliczeniu wpływu za bilety w sumie Zł. 118,25 stanowiły netto sumę Zł. 129,80.

Pracownikom „Zjednoczenia“ należy się uznanie i podziękowanie za ich gorliwe starania i wysiłki, a zwłaszcza p. Kozłowskiemu za przeprowadzenie całej akcji teatralnej.

W dniach 4 i 5 czerwca ub. r. odbyła się spółdzielcza wycieczka do Zakładów Wytwórczych Związku „Społem“ w Kielcach i do Centrali „Społem“ w Warszawie. Udział w wycieczce wzięło 14 pracowników „Zjednoczenia“. Wycieczka zrobiła na uczestnikach miłe i imponujące wrażenie! Naocznie przekonano się, że w Kielcach znajduje się nasz największy ośrodek produkcji spółdzielczej „Społem“.

W budżecie „Zjednoczenia“ na wydatki Wydziału Społeczno-Wychowawczego przeznaczono Zł. 1.700.—, wydatki zaś wyniosły:

Prenumerata pism	Zł. 350.—
Składka na Radę Okręgową	„ 200.—
Urządzenie „Dnia Spółdzielczości“	„ 129,80
Dokształcanie pracowników	„ 150.—
Wycieczka spółdzielcza do Kielc i Warszawy	260.—
Druki, ogłoszenia, wydanie sprawozd. i inne „	472,58
Składka na Szkołę Spółdzielczą w Warszawie	100.—
Razem	Zł. 1.642,18

Znane już pismo „Spółnota Białostocka“, rozsyłane jest bezpłatnie 300 członkom. Gorzej jest u nas z korespondencjami do „Spółnoty“. Komitety sklepowe na apel Wydziału S. W. odpowiedziały milczeniem. Wrażliwsi są pracownicy biurowi, którzy już przesyłają korespondencję do „Spółnoty“, lecz to nie zdejmuje obowiązku z Komitetów Sklepowych od przesyłania swoich spostrzeżeń i nowości do gazetki.

Plan pracy Wydziału Społeczno-Wychowawczego na 1934 rok obejmuje:

- 1) organizacja nowych i usprawnienie dotychczasowych komitetów sklepowych,
- 2) zwolywanie zebrań dzielnicowych,
- 3) urządzenie „Dnia Spółdzielczości“,
- 4) organizowanie przedstawień i wycieczek spółdzielczych,
- 5) uporządkowanie rejestru członków.

Budżet na 1934 r. na wydatki Wydziału S. W. przewiduje:

Prenumerata „Spółnoty“ i innych pism	Zł. 346.—
Urządzenie „Dnia Spółdzielczości“	„ 250.—
Składka na Radę Okręgową	„ 200.—
Składka na Szkołę Spółdzielczą	„ 100.—
Dokształcanie pracowników	„ 200.—
Teatr amatorski	„ 200.—
Praca organizacyjna	„ 500.—
Druki, ogłoszenia i inne	„ 204.—
Razem	Zł. 2.000.—

Wydział Społeczno-Wychowawczy zamierza w 1934 r. zorganizować pracę propagandową i organizacyjną bardziej planowo i prowadzić ją systematycznie w przekonaniu, że chociaż częściowo zdoła pobudzić członków do wspólnej i pożytecznej pracy spółdzielczej.

Zestawienie kosztów handlowych za rok 1933.

L.p.	Wyszczególnienie	Prelimino- wano	Wydatko- wano	Stosunek % do:		
				prelimi- narza	obrotu	ogóln. kosztów
1	Wynagrodz. czł. Rady Nadz.	450	449 60	100	0,05	0,37
2	„ „ Zarządu	6.252	6.354 70	101,3	0,45	5,27
3	Pensje pracowników . . .	57.019 50	58.828 40	103,2	4,2	49,02
4	Świadczenia społeczne . . .	6.010	5.957 40	99,2	0,42	5,—
5	Dzierżawa lokali	13.305	12.197 04	91,7	0,87	10,16
6	Światło	1.500	1.191 07	79,4	0,08	1,—
7	Opał i woda	1.320	1.080 50	82,3	0,07	0,90
8	Remonty i drobne sprzęty .	2.800	5.899 44	210,6	0,42	4,91
9	Materiały piśmienne	2.000	1.953 29	96,6	0,13	1,38
10	Podatki i patenty	9.250	7 792 95	84,6	0,55	5,56
11	Ubezpiecz. od ognia i kradz.	2.735	2.703 53	99,9	0,19	2,25
12	Procenty Kasy Oszczęd. i inne . . . zł. 22 359 43					
13	Zwrot % od ulok. kapit. w bankach „ 12.747.—	11.800	9.612 45	81,4	0,68	8,01
14	Znaczki stemplowe	360	653 47	181	0,04	0,54
15	Podróże i rozjazdy	480	106 25	22,1	0,007	0,08
16	Składka lustracyjna	1.960	1.884 —	96	0,13	1,57
17	Wydatki na cele kult.-ośw.	1.700	1.642 18	96,8	0,12	1,12
18	Ofiary	600	478 66	78,1	0,03	0,04
19	Porady prawne i ściąg. należn.	500	305 10	61	0,02	0,25
20	Różne inne wydatki	508 50	411 21	82,1	0,03	0,34
		120.550	119 461 02	99,5%	8,81%	100%

Z kosztów handlowych najwięcej przekroczono pozycję „Remonty i drobne sprzęty“. Tłomaczy się to otwarciem 4 nowych sklepów, których koszty remontu i urządzenia zostały całkowicie pokryte. Również tym samym tłumaczy się inne przekroczenia pozycji budżetu w roku sprawozd.: przeróbka skl. 15, przeniesienie skl. 6 i 13. Ogólnie zaś wydatki zostały utrzymane w granicach budżetu.

Zestawienie rentowności sklepów za rok 1933.

Sklep №	Koszty bezpo- średnie	Obroty za rok 1933	Stosunek % kosz- tów do obrotu	Udział w kosztach ogólnych %	Razem %	Nadwyżka Btto %	Wynik		Remanen- ty w dn. 31.XII.1933	Opako- wanie	Zniżki cen	Odpisy	
							+	-					
1	5.914 52	168.769 92	3,5	3,94	7,44	10,16	2,72	—	7.007 84	869 34	1.050 98	35 99	
2	4.889 86	89.355 80	5,5	3,94	9,44	10,16	0,72	—	2.537 11	412 04	591 74	10 35	
3	5.772 19	141.865 96	4,06	3,94	8	10,16	2,16	—	3.150 51	650 51	541 36	1 38	
4	5.685 17	121.505 06	4,67	3,94	8,61	10,16	1,55	—	2.390 50	707 53	602 98	5 85	
5	4.169 31	76.575 54	5,45	3,94	9,59	10,16	0,77	—	1.278 34	472 32	360 01	90 44	
6	4.362 93	81.718 36	5,32	3,94	9,26	10,16	0,9	—	3.815 44	330 56	713 23	11 57	
7	4.485 25	86.655 74	5,18	3,94	9,12	10,16	1,04	—	3.493 72	188 52	579 25	161 94	
8	3.323 56	55.524 17	6	3,94	9,94	10,16	0,22	—	1.880 25	218 51	245 34	602	
9	3.962 81	83.265 26	4,77	3,94	8,71	10,16	1,45	—	3.589 82	356 14	75 85	2 84	
10	4.311 99	115.799 55	3,72	3,94	7,66	10,16	2,5	1,96	1.927 14	425 16	543 31	14 37	
11	1 349 75	16.540 32	8,18	3,94	12,12	10,16	0,22	—	1.005 31	83 65	189 32	6 34	
12	3.474 84	57.685 36	6	3,94	9,94	10,16	0,94	—	1.738 43	175 13	328 78	32 96	
13	3.536 99	67.238 83	5,28	3,94	9,22	10,16	0,94	—	1.588 64	178 85	359 11	31 15	
14	3.172 24	54.580 04	5,76	3,94	9,7	10,16	0,46	—	2.624 38	180 54	512 32	28 98	
15	4.084 36	94.496 16	4,3	3,94	8,24	10,16	1,92	6,48	2.161 44	443 88	511 15	4 18	
17	1.203 95	9 376 48	12,7	3,94	16,64	19,16	—	5,98	2.155 42	62 78	64 12	98 36	
18	1.153 42	9 616 35	12,2	3,94	16,14	10,16	—	19,18	2.481 06	78 25	98 36	36 07	
19	839 67	3.293 37	25,4	3,94	29,34	10,16	—	9,78	1.858 42	24 75	36 07	26 35	
20	635 71	3 774 99	16	3,94	19,94	10,16	—	—	2 481 31	61 80	26 35	730 50	
		1.337 639 26	4,95%	3,94	8,89%	10,16%	1,27		49.165 08	5.920 24	6.827 59	730 50	
		5.882 62	18.492 78						52.486 44	646 09	7.840 13	510 45	
		72.211 12	1.556.132 04						101.651 52	6.566 33	14.667 72	1.240 95	
	Magazyn												

Nierentowanie się sklepów 17, 18, 19 i 20 należy tłumaczyć obciążeniem sklepów kosztami ich organizacji i remontów, które w całości przerzucono na dany sklep.

Rachunek strat

Koszty handlowe	Zł.	132.208.02
Umorzenie ruchomości sklepów	"	3.000.—
Straty na dłużnikach	"	3.925.20
Strata działu zbożowego	"	464.36
Zwroty od zakupów członkom	"	4.634.62
Czysta nadwyżka	"	12.730.98

Zł. 156.963.18

i nadwyżek.

Nadwyżka na towarach	Zł.	156.871.60
„ na opale	"	1.015.30
„ na piekarni	"	1.211.65
„ na ciastkarni	"	1.159.23
„ sklepu cukierniczego	"	854.79
Zwrot składek z Kasy Chorych	"	2.275.09
%% od Związku „Społem“	"	354.04
Zwrot %% od ulokow. kapitałów w bankach	"	12.747.—
Prowizje ze sprzedaży znaczków i weksli	"	474.48

Zł. 156.963.18

Bilans w dniu

31 grudnia 1933 r.

STAN CZYNNY:

Kasa	Zł.	9.676.81
Banki	"	53.996.49
Towary w sklepach i magazynie	"	80.271.—
„ w sklepie cukiernicznym	"	600.—
„ w piekarni i ciastkarni	"	11.799.03
Remanent benzyny i paszy	"	749.40
Dłużnicy za towary	"	37.020.73
Papiery wartościowe	"	3.111.14
Sklepowi za manko	"	884.32
Weksle w portfelu	"	7.415.—
Ruchomości	"	49.466.22
Nieruchomości	"	166.546.97
Kaucja w Związku „Społem“	"	11.000.—
Dostawcy	"	440.81
Udziały własne	"	15.031.61
Różni	"	7.861.68
Sumy przechodnie	"	10.692.49

Zł. 466.363.70

Różni za gwarancje . . . . . Zł. 10.000.—

Buchalter:

WŁADYSŁAW KOZŁOWSKI

STAN BIERNY:

Udziały	Zł.	22.484.98
Udziały do zwrotu	"	13.835.51
Fundusz społeczny	"	47.400.14
„ amortyzacyjny	"	42.421.95
Wkłady oszczędnościowe	"	197.720.91
Pożyczki krótkoterminowe	"	334.73
„ długoterminowe	"	86.666.64
Związek „Społem“	"	4.707.80
Dostawcy	"	7.024.63
Różni	"	10.743.86
Odbiorcy	"	96.42
Kaucje pracowników	"	13.629.90
Sumy przechodnie	"	6.565.25
Nadwyżka	"	12.730.98

Zł. 466.363.70

Gwarancje . . . . . Zł. 10.000.—

Zarząd:

STANISŁAW PARFJANOWICZ
BRONISŁAW KARWAT
ALEKSANDER DANILCZUK

Budżet na rok 1934.

Przewidywane obroty ze sprzedaży w sklepach i magazynie	Zł. 1.287.600.—	
Przypuszczalna nadwyżka 9% od obrotu		Zł. 116.040.—
Przewidywany obrót węglem rocznie zł. 14.400.— przy nadwyżce 6%		„ 864.—
Prowizje ze sprzedaży znaczków i weksli		„ 432.—
	Zł. 117.336.—	

KOSZTY HANDLOWE:

Wynagrodzenie Rady Nadzorczej	Zł. 474.—	
„ „ Zarządu	„ 6.500.—	
Pensje pracowników	„ 52.862.—	
Świadczenia społeczne	„ 6.600.—	
Dzierżawa lokali	„ 13.400.—	
Światło	„ 1.680.—	
Opał i woda	„ 1.520.—	
Remonty i drobne sprzęty	„ 1.800.—	
Materiały piśmienne	„ 1.500.—	
Podatki i patenty	„ 6.500.—	
Ubezpieczenie od ognia i kradzieży	„ 2.328.—	
Procenty Kasy Oszczędności Zł. 13.400.—		
Zwrot % od ulokow. kapitałów w bankach	„ 5.900.—	„ 7.500.—
Podróże i rozjazdy	„ 480.—	
Składka lustracyjna	„ 1.680.—	
Wydatki na cele kulturalno-oświatowe	„ 2.000.—	
Znaczki stemplowe	„ 480.—	
Ofiary	„ 500.—	
Porady prawne	„ 200.—	
Różne	„ 296.—	
	Zł. 107.700.—	
Na amortyzację ruchomości	„ 3.000.—	
„ zwroty od zakupów	„ 5.500.—	Zł. 116.200.—
Przewidywana nadwyżka	Zł. 1.136.—	

Protokół sprawozdawczy

Wydziału Rewizyjnego Rady Nadzorczej za 1933 rok.

Wydział Rewizyjny odbył 8 posiedzeń protokołowanych, na których badano gospodarkę poszczególnych działów, rachunkowość, rentowność sklepów, kontrolowano budżet, stan kasy, gospodarkę piekarni oraz rozpatrywano protokoły lustratorów. Saldo kasy na dzień zamknięcia bilansu w dniu 1 stycznia 1934 r. wynosiło Zł. 9676,81 i było zgodne z księgami i zawartością gotówki w kasie.

Przedstawiony przez Zarząd bilans został należycie sporządzony i zgodny we wszystkich pozycjach z księgami i dowodami.

Rachunkowość prowadzona jest przejrzysto i bez zaległości.

Wydział Rewizyjny w imieniu Rady Nadzorczej proponuje Walnemu Zebraniu Członków przyjęcie przedstawionego sprawozdania za 1933 rok, bilansu zamkniętego w ogólnych sumach Zł. 466.363,70 i rachunku strat i nadwyżek w sumach Zł. 156.963,18 z czystą nadwyżką Zł. 12.750,98 oraz udzielenie Zarządowi absolutorjum.

Wydział Rewizyjny:

(—) Ks. Antoni Zalewski
 (—) Aleksander Topolewski
 (—) Stefan Sobolewski
 (—) Antoni Rutkowski

LUSTRACJA.

Zwyczajem dorocznym spółdzielnia nasza była lustrwana przez p.p. Kazimierza Śliwowskiego i St. Bindera-lustratorów Związku „Spolem“ w dniach 7—13 listopada 1933 roku. Podano zalecenia na przyszłość:

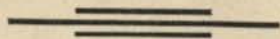
- 1) uporządkowanie listy członków;
- 2) organizacyjne opanowanie nowootworzonych sklepów;
- 3) założenie rejestru ruchomości i uzgodnienia ks. Udziałowców;

4) zawarcie umów z pracownikami i ulokowanie ich kaucji zgodnie z obowiązującymi przepisami;

5) wydzielenie zwrotów od zakupów członkowskich zgodnie z ustawą o spółdzielniach;

6) dalsze upływnianie remanentów zwłaszcza w magazynie oraz należności od dłużników;

7) całkowite skasowanie sprzedaży na kredyt.

Kredyt spożywczy, tak samo, jak alkohol, niszczy zmysł oszczędności, i walka z nim jest takim samym obowiązkiem spółdzielni, jak walka z pijaństwem. Kredyt jest równie szkodliwy dla samej spółdzielni, pozbawia ją środków obrotowych, zmusza do kupowania na kredyt, uzależnia od dostawców, zwiększa koszty handlowe przez opłacanie procentów od pożyczek i utrudnia rachunkowość i kontrolę. Przy sprzedaży na kredyt lojalni i oszczędni członkowie ponoszą straty, wynikające z lekomyślności tych, którzy żyją nad stan i w końcu stają się niewypłacalni wobec spółdzielni.

Pozornie sądząc, wydawać się może, że kupiec, dający produkty na kredyt, wyświadcza usługę klientowi. Tak się sądzi jednak tylko w pierwszej chwili, dopóki nie trzeba płacić. W rzeczywistości jest to najoczywistsza lichwa, chociaż ofiary jej nie zdają sobie z tego sprawy.

Kupowanie na kredyt, to czerw, toczący u korzenia zmysł oszczędności, uczciwości i niezależności.

Kupujcie tylko w „Zjednoczeniu“ i tylko za gotówkę!!!

6210

00793
31/11/11

Y
62110

Kupujcie wszystko tylko we własnych spółdzielczych sklepach **„ZJEDNOCZENIA“**

- Sklep Nr. 1 ul. Rynek Kościuszki 4.
- „ Nr. 2 ul. Marszałka Piłsudskiego 49.
- „ Nr. 3 ul. Warszawska 22.
- „ Nr. 4 ul. Kolejowa 18.
- „ Nr. 5 Sienny Rynek 10.
- „ Nr. 6 Sienkiewicza 114.
- „ Nr. 7 Mickiewicza 45.
- „ Nr. 8 Warszawska 77.
- „ Nr. 9 w Wasilkowie, ul. 11-go Listopada 1.
- „ Nr. 10 ul. Antoniukowska 4.
- „ Nr. 11 ul. Wesola 7.
- „ Nr. 12 ul. Grunwaldzka 52.
- „ Nr. 13 Nowo-Warszawska 15.
- „ Nr. 14 Dobra 2.
- „ Nr. 15 Mickiewicza 15.
- „ Nr. 16 cukierniczy — ul. Rynek Kościuszki 4.
- „ Nr. 17 Szosa Żółtkowska Nr. 42.
- „ Nr. 18 Mazowiecka 43.
- „ Nr. 19 Skorupska 22.
- „ Nr. 20 Piasta 84.
- „ Nr. 21 masarski Żwirki i Wigury 6 dawn. Pałacowa

Magazyn rozdzielczy, ul. Rynek Kościuszki 4.

Zarząd i biuro ul. Rynek Kościuszki 4., tel. 3-02.

Dom własny — mechaniczna piekarnia i ciastkarnia,
ul. Wesola 7, tel. 14-05.

Masarnia ul. Żwirki i Wigury 6.

**Zajadajcie smaczne pieczywo i ciasteczka z własnej piekarni
i wędliny z własnej masarni.**